

Om matr. nr. 4 Slet by Tranbjerg Sogn

Matr. nr. 4 i Slet, var den gård er lå østligst i landsbyen. På hjørnet af det der i dag hedder Sletvej og Chr. X's Vej.

På det følgende luffoto fra 1974 ses gårdens beliggenhed, skråt overfor Circle K. Det er ikke de oprindelige bygninger, men nye der blev opført i 1873 og senere nye staldbygninger efter brand i 1947.

Efter opførelsen af de ny bygninger blev gården kaldt Slet Østergaard.

Og på det følgende nutidige foto er det markeret med et kryds hvor gården lå

På <https://map.krak.dk/> kan gårdens placering i 1954 ses ved at klikke på hybrid i øverste højre hjørne.

Gården var tidligere en del af Wilhelmsborg Gods og blev senere overtaget af Moesgaard Gods.

Ved udfærdigelsen af matriklen i 1688 er noteret at ejeren var Wilhelmsborg Gods og brugeren var **Rasmus Nielsen**.

Arkivet ligger inde med kopier af fæstebreve fra 1719 og 1742.

I 1719 overdrages fæstet til Rasmus Nielsen's søn **Anders Rasmussen**. Kirkebogen for Tranbjerg Sogn er først startet i 1738 og derfor er det sparsomt med oplysninger om Anders. Det fremgår af kirkebogen at han [døde](#) i 1754 82 år gl. Han blev altså født omkring år 1672.

Anders Rasmussen drev gården indtil 1742. Han havde åbenbart svært ved at gøre driften rentabel, for ifølge fæstebrevet blev fæstet overdraget til sønnen Rasmus Andersen på grund af armod [fattigdom] og der blev eftergivet en gæld på 138 RD.

Rasmus Andersen støder vi første gang på i [kirkebogen](#) i 1744 hvor han dom[ini] Miser[icordia]: [dvs. 2. søndag efter påske, der i 1744 faldt den 19. april.] fik døbt sin søn Niels.

Rasmus Andersen døde i 1770 58 år gl. og var således født omkring år 1712. Han var gift med Mette Nielsdatter. Dengang blev der ikke skrevet meget om kvinderne i kirkebogen, og den eneste gang er ved hendes [død](#) hvor der i 1804 blev noteret:

D. 9 Apr: Mette Nielsdatter Niels Rasmussens Moder af Slet begr. d 15. – gl 99.

Der er usikkerhed om hendes alder. Ved folketællingen i 1787 var hun 74 år, ved folketællingen 14 år senere i 1801 var hun 92 og ved sin død i 1804 99 år. Hvor og hvornår hun er født, står hen i det uvisse. Det samme gælder hvor og hvornår de blev gift.

Til gengæld fremgår det af kirkebogen at Rasmus og Mette fik 4 børn. I 1744 førnævnte [Niels](#). I 1745 sønnen [Anders](#). I 1748 sønnen [Peder](#), der døde 4 mdr. gl. og i 1751 datteren [Anne](#).

I 1765 afstod Rasmus Andersen halvdelen af fæstet til sin ældste søn **Niels Rasmussen**, der fik fæstebrev på halvdelen. Bygningerne var åbenbart i dårlig stand, for Niels skulle sørge for istandsættelse, og samtidig skulle han over en treårig periode sørge for plantning af 50 pil, som han skulle pleje og vedligeholde. I fæstebrevet fik Niels samtidig godsejerens samtykke til at han efter faderens død kunne overtage fæstet af dennes halvdel uden yderligere betaling.

Rasmus Andersen [døde](#) i 1770 58 år gl. hvorefter Niels Rasmussen var ene om at fæste gården.

Rasmus blev begravet fra Tranbjerg Kirke den 18. marts og den 20. april 1770 blev Niels trolovet med Ane Michelsdatter fra Obstrup. Parret blev [gift](#) i Mårslet kirke den 15. juni 1770.

Ved folketællingen i 1787 ses det Niels og Ane havde 4 børn, nemlig [Rasmus](#) i 1771, [Mette](#) i 1775, [Michel](#) i 1778 og [Maren](#) i 1780.

Niels og Ane drev gården frem til 1810, hvor Niels dels på grund af alder og dels på grund af svigtende helbred fandt tiden inde til et generationsskifte. Fæstet blev overdraget til sønnen **Michel Nielsen** hvis fæstebrev blev udstedt af Godsejeren den 21. oktober 1810.

Niels Rasmussen [døde](#) den 28. august 1815 71 år gl.

Michel Nielsen, der efterhånden var blevet 37 år, blev i 1816 [gift](#) med den 24 årige Dorthe Marie Rasmus Datter, der var [født](#) i Holme i 1791, som datter af Rasmus Povelsen og Anne Rasmusdatter.

Michel og Dorte fik 4 børn. I 1817 [Niels](#), i 1819 [Anne](#), i 1821 [Kjersten](#) og i 1827 [Rasmus](#).

Michel skulle - som de tidligere fæstere - betale for fæstet dels ved levering af afgrøder og dels ved hoveriarbejde på Moesgaard. Efter 1750 blev der større og større forståelse for, at hvis landbrugets produktion skulle øges, så skulle bønderne kunne koncentrere sig om deres egne gårde. Efter en kongelig forordning i 1833 blev Michel Nielsens vilkår ændret, så han i stedet for at betale in natura og ved hoveri skulle betale en årlig afgift i kontanter. Michels afgift blev fastsat til 17 rigsdaler og 36 skilling, der skulle betales med halvdelen hvert års 1. maj og 1. november.

I 1842 blev Michel og Dortes ældste datter Anne [gift](#) med snedker Mikkel Poulsen fra Thulstrup. Den 20. februar 1843 fik de en datter, der blev døbt [Anne](#) Mikkelsdatter Poulsen, og da er det skrevet i kirkebogen at svigersønnen er kromand i Tingskoven. Knap 3 uger senere den 9. marts 1843 havde familien den store sorg, at moderen – Anne Michelsdatter – [døde](#) 24 år gammel. Efter moderens død kom barnebarnet i pleje hos bedsteforældrene i Slet.

Et år senere, den 21 febr. 1844, [døde](#) Michel Nielsen 66 år gl. Efter hans død overtog konen fæstet af gården, og drev den videre med hjælp fra de 2 sønner.

I forbindelse med udarbejdelsen af 1844 matriklen blev gården opmålt til 46 $\frac{3}{4}$ tdr. land.

Vi er nu i den periode hvor ejeren af Moesgaard Gods, Landsoverretsprocurator Dahl, sælger ud af godsets gårde, og den 23. januar 1850 skrives der købekontrakt, hvor han [sælger](#) gården til Dorthes yngste søn **Rasmus Michelsen**, der køber gården for 2.500 rigsdaler.

Samtidig med tinglysning af skødet sker der tinglysning af en aftægtskontrakt, der sikrede Dorthe ophold og underhold på gården til hun [døde](#) i 1870 79 år gl.

Rasmus Michelsen blev således selvejergårdmand i 1850 og i oktober samme år blev han [gift](#) med Karen Marie Michelsdatter, der var datter af gårdmand Michel Jacobsen og Dorthe Andersdatter i Langballe ved Mårslet, hvor hun var født den 9. jan. 1824.

Man kan forestille sig at de bygninger Rasmus Michelsen overtog var gamle og forfaldne. I hvert fald besluttede Rasmus at gården skulle flyttes ud fra landsbyen og at der skulle bygges nye bygninger.

I 1852-53 blev der bygget nyt på den sydlige mark, på det der i dag har adressen [Ellemosevej 30](#) og familien flyttede hertil.

De gamle bygninger på Sletvej blev [solgt](#) til ejeren af matr. nr. 5 Hans Rasmussen, med hvem han byttede de gamle bygninger med Hans Rasmussens sydlige mark, der stødte op til den nye gårds jorde.

Hans Rasmussen rev de gamle bygninger ned og opførte nye.

Til ejendommen hørte også en del jord øst for landevejen, (fra der hvor SMC ligger og ned til Proshop). Den jord blev solgt til ejendom nr. 3, hvis sydlige mark også blev overtaget af Rasmus Michelsen.

Matr. nr. 4 var nu opdelt. Matr. nr. 4a og 4b var flyttet til marken i Syd. Matr. nr. 4c, der lå på østsiden af landevejen til Århus, var overtaget af ejeren af ejendommen matr. nr. 3. Matr. nr. 4d, der var det stykke hvor bygningerne lå, var overtaget af ejeren af ejendommen matr. nr. 5, som rev de gamle bygninger ned og opførte nye bygninger på samme sted.

Rasmus Michelsens historie fortsættes under artiklen om Slet Søndergaard, som den nye gård blev kaldt.

Kilder:
Kirkebøger
Folketællinger
Skøde og Panteprotokoller
Moesgaard Gods Fæsteprotokol

Der er henvist til digitaliserede kilder ved at indsætte et link på de med blå skrevne ord. Disse links kan tilgås ved at pege på ordet og trykke ctrl+enter

